

ประวัติ

อำเภอกวน จังหวัดสกลนคร

ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลพื้นฐานของอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

ประวัติความเป็นมา

อำเภอภูพาน เป็นอำเภอในลำดับที่ ๑๘ ในจำนวนทั้งหมด ๑๘ อำเภอ ของจังหวัดสกลนคร ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๗ โดยแยกออกจากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร มีตำบลทั้งหมดจำนวน ๓ ตำบล คือ ตำบลโคกภู ตำบลสร้างค้อ และตำบลหลุบเลา ต่อมาได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยมีตำบลที่อยู่ในเขตปกครอง รวมทั้งหมดจำนวน ๔ ตำบล คือ ตำบลโคกภู ตำบลสร้างค้อ ตำบลหลุบเลา และตำบลกกปลาซิว ซึ่งแยกออกจากอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ

วิสัยทัศน์

เมืองสันติสุข ครัวปลอดภัย ใส่ใจต้นน้ำและระบบนิเวศ

พันธกิจ

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การค้าและการลงทุน
- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาที่ดิน การเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรพร้อมทั้งพัฒนาการประมง
- ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการบริหารงานอำเภอไปสู่ความเป็นเมืองสันติสุข
- ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุลและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

สภาพทั่วไป

- ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอภูพาน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสกลนคร อยู่ห่างจากตัวศาลากลางจังหวัดสกลนคร เป็นระยะทางประมาณ ๓๓ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์เป็นระยะทางประมาณ ๖๑๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๗๕๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๑๕,๐๐๐ ไร่

- คำขวัญอำเภอภูพาน

ธรรมชาติหลากหลาย มากมายไม่ผล ภูผายลภาพเขียนสีประวัติศาสตร์ สวยสะอาดเขื่อนน้ำพุง

- เขตการปกครอง

ลำดับที่	รหัสตำบล	ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้าน อปป.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑	๔๗๑๘๐๑	สร้างค้อ	๒๓	๑๒	เทศบาลตำบลสร้างค้อ
๒	๔๗๑๘๐๓	โคกภู	๑๘	๑๐	เทศบาลตำบลโคกภู
๓	๔๗๑๘๐๒	หลุบเลา	๑๕	๖	องค์การบริหารส่วนตำบลหลุบเลา
๔	๔๗๐๘๐๔	กกปลาซิว	๙	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลกกปลาซิว
รวม			๖๕	๓๕	๔

อำเภอภูพาน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ ตำบล ๖๕ หมู่บ้าน และมีเทศบาลตำบล ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๒ แห่ง ดังนี้

๔. จำนวนประชากรและจำนวนบ้าน

๔.๑ จำนวนประชากรและจำนวนบ้านของอำเภอกุฉินารายณ์ ข้อมูล ณ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ดังนี้

ตำบล	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนบ้าน (หลังคาเรือน)
	ชาย	หญิง	รวม	
สร้างค้อ	๕,๓๘๗	๕,๒๖๔	๑๐,๖๕๑	๓,๖๓๗
หลุบเลา	๓,๖๑๖	๓,๔๙๙	๗,๑๑๕	๒,๓๐๔
โคกภู	๗,๕๒๘	๗,๔๖๓	๑๔,๙๙๑	๔,๕๑๔
กกปลาซิว	๒,๑๒๓	๑,๙๙๒	๔,๑๑๕	๑,๓๘๖
รวม	๑๘,๖๕๔	๑๘,๒๑๘	๓๖,๘๗๒	๑๑,๘๔๑

สภาพทางกายภาพ

๑. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบสูง สลับเทือกเขา และเนินเขาซึ่งอยู่ในเขตเทือกเขาภูพาน อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๗๒ เมตร มีสภาพป่าเป็นป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

๒. ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศของอำเภอกุฉินารายณ์ จัดอยู่ในประเภทอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูหรือแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน ในช่วงฤดูฝน (ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้) จะมีอากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตลอดฤดู แต่ในช่วงฤดูแล้ง (มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ) จะมีอากาศหนาวจัดมีหมอกหนาในตอนเช้า ส่วนในช่วงฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัดและแห้งแล้งมาก

๓. ทรัพยากรทางธรรมชาติ

๓.๑ ดิน

ดินในพื้นที่ของอำเภอกุฉินารายณ์ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินส่วนใหญ่เป็นดินปนทรายซึ่งมีโครงสร้างไม่คงทน เมื่อมีฝนตกทำให้เกิดการกัดกร่อนของผิวดินสูง จนเป็นเหตุให้น้ำดินถูกน้ำชะล้างสารอาหารและสิ่งที่มีประโยชน์ต่อพืชไปหมด การปรับปรุงดินทำได้ค่อนข้างยาก เพราะการใส่ปุ๋ยเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องดูแลเรื่องการชลประทานและการจัดการบำรุงรักษาดินไปพร้อมๆกันด้วยซึ่งในการใช้ประโยชน์จากดินในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะใช้ในการทำการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงปศุสัตว์ ส่วนที่เหลือใช้เป็นที่อยู่อาศัย

๓.๒ น้ำ

อำเภอกุฉินารายณ์ นอกจากอาศัยน้ำฝนในการอุปโภคบริโภค และใช้ในการทำการเกษตรกรรมแล้วยังมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ

๓.๒.๑ เขื่อนน้ำพุง อยู่ในท้องที่ ๓ ตำบล คือ ตำบลโคกภู ตำบลสร้างค้อ และตำบลหลุบเลา ซึ่งเป็นเขื่อนที่สามารถใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าได้

๓.๒.๒ ลำน้ำพุง เป็นลำน้ำที่เกิดจากเทือกเขาภูพาน และมีการก่อสร้างเขื่อนน้ำพุงกั้นลำน้ำพุงไว้สำหรับผลิตกระแสไฟฟ้า และปล่อยน้ำไหลผ่านท้องที่ของตำบลกกปลาซิว

๓.๒.๓ ลำน้ำอูนเป็นลำน้ำที่เกิดจากเทือกเขาภูพานไหลผ่านท้องที่ตำบลโคกภู

๓.๒.๔ อ่างเก็บน้ำห้วยผาง อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๕ ตำบลกกปลาซิว

๓.๒.๕ อ่างเก็บน้ำห้วยเทา อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๖ ตำบลกกปลาซิว

๓.๒.๖ อ่างเก็บน้ำห้วยคำภา อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลหลุบเลา

๓.๒.๗ อ่างเก็บน้ำห้วยชลประทาน อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหลุบเลา

๓.๒.๘ อ่างเก็บน้ำห้วยผือบ อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑๕ ตำบลหลุบเลา

๓.๒.๙ อ่างเก็บน้ำห้วยซึ้นหิน อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๒ ตำบลสร้างค้อ

๓.๒.๑๐ อ่างเก็บน้ำห้วยแซ่ อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๕ ตำบลสร้างค้อ

๓.๒.๑๒	อ่างเก็บน้ำโคกภูใหม่ ๑	อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๒	ตำบลโคกภู
๓.๒.๑๓	อ่างเก็บน้ำโคกภูใหม่ ๒	อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๒	ตำบลโคกภู
๓.๒.๑๔	อ่างเก็บน้ำบ่อเดือนห้า	อยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑๐	ตำบลโคกภู

๓.๓ ป่าไม้

อำเภอกุพาน มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมดประมาณ ๒๓๒,๖๙๕ ไร่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติกุพาน อุทยานแห่งชาติภูผายลและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงชมกุพาน – ดงกะเมือ ซึ่งเป็นป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

สภาพทางเศรษฐกิจ

๑. รายได้ของประชากร

รายได้ของประชากรของอำเภอกุพาน เฉลี่ย ๕๐,๕๙๗ บาท ต่อคน/ปี

๒. การประกอบอาชีพ

๒.๑ เกษตรกรรม เป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ของอำเภอกุพาน คือ การทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ และปลูกพืชผักชนิดต่างๆ ประกอบด้วย

- พืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้เกษตรกร ในพื้นที่ ได้แก่ หวาย สล่น้ำผึ้ง กล้วยหอม มันสำปะหลัง ยางพารา และพืชผักสวนครัวหลายชนิด

๒.๒ ปศุสัตว์ เป็นอาชีพรองของประชากรในพื้นที่ของอำเภอกุพาน เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ และอื่นๆ

๒.๓ ประมง จะเป็นการทำประมงแบบพื้นบ้านตามบริเวณเขื่อนน้ำพุง

๒.๔ ค้าขาย การค้าขายส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตเมือง สินค้าที่จำหน่ายจะเป็นสินค้าทางการเกษตร นอกจากนั้นเป็นสินค้าอุปโภค บริโภค

๒.๕ รับจ้างทั่วไป ประชาชนในอำเภอกุพาน ส่วนใหญ่จะอพยพไปทำงานรับจ้างยังต่างถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ไปรับจ้างตัดอ้อยที่จังหวัดกำแพงเพชร ไปทำงานรับจ้างและงานแม่บ้านที่ต่างประเทศ

๓. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

๓.๑ น้ำประปา มีระบบน้ำประปาหมู่บ้าน จำนวน ๖๕ แห่ง

๓.๒ การไฟฟ้า

ในพื้นที่ของอำเภอกุพาน มีไฟฟ้าใช้ ทั้ง ๖๕ หมู่บ้าน โดยมีหน่วยงานที่ให้บริการด้านไฟฟ้า คือ แผนกโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเขื่อนน้ำพุงและหน่วยไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขากุพาน (พื้นที่บ้านคำเพิ่ม หมู่ ๖ และหมู่ ๑๘ จำนวน ๔๐ หลังคาเรือน ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ เนื่องจากบ้านตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ)

๓.๓ การสื่อสารโทรคมนาคม

ที่ทำการไปรษณีย์กุดบาก สาขากุพาน

๔. การพาณิชย์และการบริการ

๔.๑ ปั้มน้ำมันให้บริการประชาชน จำนวน ๙ แห่ง

๔.๒ ตลาดสด จำนวน ๑ แห่ง

๕. การท่องเที่ยว

อำเภอภูพาน มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ดังนี้

- ๕.๑ ถ้ำภูผาหยด ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ อยู่ในท้องที่บ้านนาผาง หมู่ที่ ๕ ตำบลกกปลาซิว
- ๕.๒ ถ้ำเสียงของ เป็นสถานที่เก็บวัตถุโบราณ อยู่ในท้องที่บ้านหล่ม หมู่ที่ ๕ ตำบลหลุบเลา
- ๕.๓ น้ำตกห้วยใหญ่ อยู่ระหว่างแนวเขตพื้นที่บ้านบ่อเดือนห้า หมู่ที่ ๑๕ ตำบลโคกภู และบ้านโนนเจริญ หมู่ที่ ๙ ตำบลกกปลาซิว
- ๕.๔ เชื่อน้ำพุ (สวนสน) เป็นสถานที่ชมทิวทัศน์ในบริเวณสันเขื่อนน้ำพุ อยู่ในท้องที่บ้านคำเพิ่ม หมู่ที่ ๖ ตำบลโคกภู อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอภูพาน ประมาณ ๒ กิโลเมตร

สภาพสังคม

๑. การศึกษา

๑.๑ สถานศึกษา

อำเภอภูพาน อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาเขตที่ ๑ มีสถาบันการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งหมด ๓๗ แห่ง ดังนี้

- ๑.๑.๑ โรงเรียนมัธยม จำนวน ๒ แห่ง
- ๑.๑.๒ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๑๖ แห่ง
- ๑.๑.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๘ แห่ง
- ๑.๑.๔ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑ แห่ง

๒. การศาสนา

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่นับเป็นศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙ ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ ๑ โดยมีสถาบันทางศาสนา ดังนี้

- ๒.๑ วัดและสำนักสงฆ์ มีวัดและสำนักสงฆ์ จำนวน ๔๐ แห่ง
- ๒.๒ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร จำนวน ๑๒๑ รูป มีพระครูคุณสิริธรรม เจ้าอาวาสวัดหลุบเลา เป็นเจ้าคณะอำเภอภูพาน
- ๒.๓ มีโบสถ์คริสต์ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่บ้านโนนหัวช้าง หมู่ที่ ๘ ตำบลสร้างค้อ

๓. การสาธารณสุข

- ๓.๑ โรงพยาบาล จำนวน ๑ แห่ง
- ๓.๒ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จำนวน ๑ แห่ง
- ๓.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๗ แห่ง

๔. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน

- ๔.๑ สถานีตำรวจ จำนวน ๒ แห่ง
- ๔.๒ ป้อมตำรวจประจำตำบลทั้ง ๔ ตำบล
- ๔.๓ กองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอภูพานที่ ๒๐ จังหวัดสกลนคร
- ๔.๔ หมู่บ้าน อพป. จำนวน ๓๕ หมู่บ้าน
- ๔.๕ ชุดรักษาความสงบเรียบร้อยหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน
- ๔.๖ ลูกเสือชาวบ้านที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว จำนวน ๑,๖๘๐ คน
- ๔.๗ ผู้ประสานพลังแผ่นดิน ได้รับการแต่งตั้งแล้ว จำนวน ๒,๓๔๐ คน
- ๔.๘ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพ.ร.) ที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วจำนวน ๖๗๗ คน

โครงสร้างที่ทำการปกครองอำเภอภูพาน

- ๑ สำนักงานอำเภอ อัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ ปลัดอำเภอ ๑ คน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๑ คน
๒. กลุ่มงานบริหารงานปกครอง ปลัดอำเภอ ๒ คน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๒ คน
๓. ฝ่ายทะเบียนและบัตร ปลัดอำเภอ ๑ คน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๑ คน สมาชิก อส. ๑ คน
๔. ฝ่ายความมั่นคง ปลัดอำเภอ ๒ คน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๑ คน ลูกจ้างบันทึกข้อมูล ๑ คน
๕. กลุ่มอำนวยความสะดวกเป็นธรรม ปลัดอำเภอ ๒ คน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๒ คน